

AKATALPA

Eylül 2003

Aylık Edebiyat Dergisi

Sayı : 45

ŞAİRLER VE DERGİLER

Ramis DARA

Edebiyat ortamını var eden, dinamizmi sağlayanlar öncelikle şairlerdir. Son yıllarda yapılan bütün roman tartışmalarına rağmen, bunun böyle olduğu çok ortada bir şeydir. Edebiyat dergileriniyse denemeciler-eleştirmenler ve şairler birlikte çıkarırlar. Hangi romancılar dolayısıyla ya da aracılığıyla hangi edebiyat dergileri çıkmıştır, çıkmaktadır, sorusunu sordüğümüzde durum açıklıkla belirginleşir. Gerçekten de şairlerle edebiyat dergileri arasında romancılara ve öykücülere göre daha birebir bir ilişki vardır.

Ve bu ilişkinin öncelikle olumlu bir yanı vardır. Dergilere, eleştirmenler ve denemeciler kadar katkı sağlar şairler. Büyük çoğunluğu zaten deneme ve eleştiri de yazarlar. Aslında her nitelikli edebiyat ürünü aynı zamanda özgün bir deneme ve özgün bir eleştiridir, bu ayrı bir konu tabii.

Şairlerle-edebiyat dergileri ilişkisinin, var edici, yaşattıcı, sürükleyici, dinamizm sağlayıcı bir ilişki olduğunu söylüyorum ama benim burada söylemeye niyetlendiğim asıl başka bir konu var.

Şairlerin bir bölümü, kafasında tasarladıkları, tamamını ya da bir bölümünü yazdıkları şiir kitabının parçalarını çeşitli dergilere dağıtarak, dergilerin kimliksizlik ve kişiliksizliklerine yol açıyorlar.

Şair ya dergilere uzun bir şiirinin parçalarını yolluyor, ya da aynı tema çevresinde yazdığı şiirlerini üç beş dergi arasında pay ediyor. Kendi açısından haklı olabilir şair. Kabul; o dergiler üstü biridir. Ama o zaman farklı dergilere niye ihtiyaç duyuluyor!

Bir dergide sekiz-on dolayında şairden şiir yayımlanır. Sekiz-on şair aynı yöntemi izlediğinde, diyelim bunlar yayımlamak için aynı beş-altı dergiyi seçtiğinde, bu beş-altı dergi birbirinin kopyası olup çıkmaz mı, çıkmıyor mu?

Şairler kimlik ve kişiliklerini şiir kitaplarıyla ortaya koymalı, kimi dergilerin kimlik ve kişiliğine de özel katkı sağlamakla yetinmelidir bence.

Belki de buradan hareketle, 1993'ten bu yana Bursa'da sıkı bir arkadaş topluluğuyla yayımladığımız dergilerde, önce *Yeni Biçem*'de, şimdi *Akatalpa*'da, 'Şairin yakında yayımlanacak falanca kitabından' ibaresine yer vermekten özellikle kaçındık. Bizimle aynı anda üç beş dergiye birden şiir yollayan arkadaşların ürünlerine sayfalarımızda üzüntüyle yer verdik. Tek bir başlık altında, romen ya da latin rakamlarıyla birbiriyle ilişkilendirilmiş parçaların bağımsız yayımını, okuyucu diye biri varsa ona biraz haksızlık ve hakaret saydık.

Akatalpa'nın varlık iddiası, kendini *Akatalpa*'ya-*Akatalpa*'yı kendine yakıştırabilenlerin yeryüzüyle ilişkilerini sınadıkları, küçük bir şiir ve edebiyat ülkesi olmaya çalışmaktır.

Nuri DEMİRCİ

SON DEĞİLMİŞ; EYLÜL YİNE

gong!
: 7.30
: saat ayarı!

çürümüş mürdüm eriklerine arılar üşüşmeden
iri dikenli güllere dokunuşunuz geçiyor şimşirlerin üstünden
sabahın beyazlığı hâlâ yaz, içimde dolanan
sizensiz, yüzüme vuran aydınlık
kış ormanında bulduğum sıcak kulübe

içindeki vurgunla büyüyor sünger
sanırım siz, yazılmış tarihlere kaçan bir kraliçeydiniz
sonra yaktunuz çünkü; etek uçlarınızdan esen rüzgâr, üşümüş
[kumsal
tek kişilik tortu: telve ve karpuz çekirdekleri, gecenin uzunluğu
yol göstermişim, mutfak camını zorlayan yusufluğa
ölseniz öldürdüm, tazecikti kanatlarınız, yolunuz açık olsun

: 13.00
: ajans haberleri!

tırnaklarımın arasına dolan kullanılmamış günlerden önce
özgürlük meydanına sırtını dönmüş, önden kopçalı
iki mermer anıtın tülünü açarken hatırlıyorum parmaklarımı
yüzünüzü geçen serin akıntı boğmamıştı henüz sizi
ve cinayet yeri saymıyordunuz henüz göğüslerinizin ucunu
karşı kaldırım kadar uzaktı şehir; bomba tayyareleri, topçu
[ateşi
kadar uzaktı, İskenderiye'deki iki yüz ingiliz esir
bir düğüm daha atıyordum meğer düğümlerinizin üstüne
Ortaşark'tan tebliğler: ah, gözlerinize düşen çöl ve şehir
[tiyatrosu

: 22.00
: radyo salon orkestrası

buzlu bira, halis kahve, inhisar şarabı
sizi saadete götüren pudranın rengi ne
ve vadesiz varlığınızın sırrı

Ramis Dara, Nuri Demirci, Altay Ömer Erdoğan, Metin Güven, Hilmi Haşal, Halim Hayal, Ayşegül İzmirli, Çağdaş Keçeci, Mehmet Sadı Kırımlı, Salih Mercanoğlu, Hüseyin Peker, İhsan Tevfik, İlyas Tunç, Serdar Ünver, İhsan Üren, Sadık Yaşar.

UNUTULMUŞ BİR ŞÜPHENİN YETİMİNDEN SESLER

Hüseyin PEKER

*İz ve Kaçak / Selami Karabulut / Şiirler
Mart 2003 basımı / Ses Yayını*

Selami Karabulut'u, beklemediğim karanlık bir köşede, bana imzalatmak üzere uzattığı şiir kitabımın kapağına vuran, gecenin mor ışığında tanıdım; ilk. Çok kişiye kitap imzalamışumdır; imza günlerinde, toplantılarda. Ama bu öylesi değildi. Ankara'da Edebiyatçılar Derneği kurul toplantısında, bundan iki yıl önce, Kavaklıdere'ye yakın bir sinema salonunda yakalanmıştım ona. İşin tuhafı benim Ankara'da olduğumu bilen de yoktu. Gizlice gelmiştim. Selami nereden biliyordu? Elindeki kitabımı “*Kara çocuk Selo'ya, gözlerinin kıyıtı ışığında..*” diye imzaladığımı hatırlıyorum. Sonrası çorap söküğü gibi geldi. Arka arkaya oturduğumuz koltuklardan kaçamak bakışmalar. Göz göze konuşmalar. Ondaki kuvvetli şiir sevgisini o dakika kavradım; o bana değil, bendeki şiirseli güce inandı durdu.

Selami Karabulut bugünlerde çıkan son kitabı, Ses 5. Kültür Sanat Şiir ödülü alan ilk kitabı ‘*İz ve Kaçak*’ı çıkarana kadar bir çok yarışmaya katıldı, şiirlerini çeşitli dergilerde peş peşe yayınladı. Durmadan iyi şairlere benzemeye ve yetişmeye çalıştı, şiirin peşini bırakmadı. Kolay anlaşılır; bağra basılır, sıcak bir şiiri yazmıyordu. Hani geçirdiği yoksul yaşamın, köylü duyarlılığının yeşerttiği ürünler değildi bunlar. Sanki Rimbaud'nun, Baudelaire'in, Ahmet Haşim'in, Lautremont'un koyu simgeci evreninden kopup geliveren, kalp tik taklarıyla ölüyordu kozasını. Kelimeler sahici ama yaşadığı evrenin imgelerini yansıtmıyordu. Hep bir taş üstte, ürperten, çoğunca birbirine eklemlenmeyen, birbirine yapıştırılmış, renkli taşları andıran görüntülerdi bunlar. Dizeci bir şairdi. Dize yapısına, dize bütünlüğüne fazlaca bağlı, hatta bu uğurda şiirin bütünlüğünü bile yok sayan, birbirine bitleştirilmiş aynı tonun çeşitli perdelerini yansıtan, açıklı-koyulu birbirine yakın büyüklükte tuğlalar.

“soydum kalbini, hırsızlama baktın” (s: 34)

Aynı şiirde “*çözüldü giz, dağıldı büyü*” derken ardından gelecek “*soğuyan buğu, göveren dal*” benzetmelerini de yaka çiçeklerine iliştiren özenli, ama dünyanın başka sahnesinden ses veren yaratılar. Sanki bir anlaşılma ilkesinden gürültü çıkarıyorlar. Yakın benzetmeyi Veysel Çolak şiiri için de yapabiliriz. Yalnız Çolak'ta, dize bazında genişletilen ses örgüleri, anlam ilmekleri belirgin. Karabulut'ta ise karanlık kıvrımlar daha fazla. Aydınlığa yer vermeyen, daha simgeci bir bulutlanmanın karartısından doğan bir akşamüzeri sendromu seyrinde:

“düştü kalelerim bir bir” (s: 30)

dediği “*Esrar*” şiirinde, iki ayrı özgül benzetmeyi de kapsama alanına alan bir bulanıklık yaratısına soyunuyor. Yani suyu karıştırıyor, ama saydam bir düzlük yaratmıyor, bulandırmayı seviyor. Dibi görünen suların hoşnut değil. Saydam olmaya özendirmiyor. Karanlık perdelerden yorucu rüzgârı üfürüyor sallanarak. “*Kıyardım bileklerime*” diyor. Aynı şiirde, “*unutulmuş bir şüphenin yetimiyim*” savı kadar, kendine ait bir deyişi de tuğlalarının arasına saklamıştı zaten. “*Unutulmuş şüphe*” onun şiirde tükettiği yolun kendisidir. Büyüdüğüne, büyüyeceğine bir türlü inanmaz. Kendine güvensizlik değil ondaki. Yetmezlik de değil. “*Yetimlik*” duygusu. Bak ağzına

“*gizli bir deliyim*” (s: 31) bitişimi yakışmıyor. Ustaca gizlendiği köşelere, bir uçurumun hesapsız geçmişiyile bakmak (s: 29) hem de delilik belirtileri gösterdiğini saydığı en ciddi köşelerden. Bu iri kıyım söyleyişin ardından kendini şiirin yetimi gibi görmesi, onun şiirinde süslediği arma-apolet meselesi. Gizemci deyişlere inanmış, kendini kaptırmış bir şair Karabulut. Ahmet Haşim'in “*bir katre alevdir bu karanfil*” deyişlerini ise, bu kez de o budamaya dadanmış..

“Sular hep kendi kıyılarını dövermiş” (s: 26)

dediği kadar kakmalı, ceviz oymalı, süslendirme yollarından geçiriyor şiirini. “*türküler ekmediyim yüreğime*” (s: 24) O kitabın dizesi, görüşü değil sanki bu deyiş. Karamsarlığı, simgeci duvarlara o kadar toslattı ki; yaşamın anlamsızlığına, dünyayı kara görmenin isli çubuğuna onda inandık sanki. Bir kat yukarı çıkarmadı bizi. “*Git de parlak bir yalan bul kendine*” (s: 19). Şiirin burası doğru bir bakıma. Yazdığı şiirince birazı yalan örtülü, karamsarlıkların kaynağının çoğu “*gerek yok başka delile*” (s: 15) dedirtecek türden. “*Çatık iki kaşın arası ilk bendim*” (s: 13) dediği yerdeki acımsatan gülümsemeyi görüyorsunuz. Sanki Selami Karabulut'u okurken gözümün önüne geliveren, gece karanlığında asfalta dökülen, kalbi henüz beyaz gömleğinin içinde kanarya gibi hafiften çarpmakta olan bir genç ölünün avucundan dışarı patlayan kirli, koyu kanından yüzüme vuran yarı aydınlık ışıktır. O ölü kurtulur mu? Elindeki tabanca patlamış mıdır? “*boş ömrüm beni yalanıma bağışlasın*” dediği kadar önsöz yerine başlattığı “*Tuzak*” şiirinde (s: 9) bana da aynı hasta koltuğunda yer ayırmış zaten: “*Vakti gelmeden Taburcu*” İşin burasında beni şiir gözlükleriyle gören ve seven Selami Karabulut geliyor gözümün önüne:

Benim karamsar tablomdan bir iğretlik almıştır mutlaka. Benim kendi kendimi boğan, yok eden tarafımdan:

“Nedense payıma bir noksan düştü hep” (s: 77)

Kitabın en güzel şiiri “*Veba*”dan aldığım bu enfes dize, kitabın şiir kurgusunun bir özeti zaten. Tematik bütünlük, şiirlerde ayrı ayrı betimlenmez. Kitabın bütünüdür. Hep aynı parçaları yayılır şiirin.

“*Güz Senfonisi*”, “*Aktör*”, “*Veba*”, “*Kandı*”, “*Tuzak*”, “*Labirent*”, “*Esrar*”, “*Neşter ve Cinnet*” kitaptaki alımlı şiirlerden yalnızca birkaçı. .

Selami Karabulut'u okuyup tadına varmak gerek. Elinizde kalan siyah, kırmızı bakınan tablonun görülmesi için gecenin far gözlüklerini takacaksınız. O size görünmeyecek. Fakat peşinizi de bırakmayacak.

Topki, “*rotasız kirli sulardaki sandalda*” kendini tanımlamak üzere sarf ettiği “*kırk zaman sarhoşu*” deyişi gibi, Karabulut kendinin saymadığı kelimeleri, kendine tutturuyor, iliştiyor. Kendiyle bu kara evren arasında benzerlik yaratıyor. Onun şiirleri “*korku film*”inde kıyısı bulanık seyreden “*ekspresyonist*” tablo gibi, Bruegel'in cansız fakat hareket eden kahramanlarını tutuşturan bir tablonun içinden koştururcasına doğuyor. Kanamalı bir hastanın umut dolu peçeteleriyle yüzümüzü silip bizi kurtarmaya çalışması gibi titrete hatırlatmalar. Selami; kaldırımlarda yaşayan, uçsan bir gece kuşu gibi, bir uçurumun hesapsız geçmişini (s: 29) anlatıp duruyor. “*aynı kadını sevdik, aynı heyecanla, aynı zaman diliminde, aynı arkadaşla*” diyor ya. (s: 70) Bunun birazında bütün kavramları bitişirmiyor, ayrıştırıyor bir ucuyla. Aynı heyecan, aynı arkadaş, aynı kulvarlarda. Hele aynı ruj, abartılı pudra hiçbirinin yanağında sürülü değil. O gördüğü hayalin bir parçasına tutunuyor. Sonra da aynı anlatının bir ucundan kendini aşağı bırakıyor, sallanıp kalıyor. Salkım üzüm gibi bakışının tadı da burada zaten..

Altay Ömer ERDOĞAN

ÇILGIN YAZ

davullar, davlumbazlar, kurnazlar, cellatlar
ciğerlerimizi kavuran bir tat var yazda
susuzluğun heceleriyle yıkanan uykular
kanar iplik kırmızı rüyalara kanmaz da

derin alfabelerle eğitiyorum uzayan yerlerimi
duvara çarpma hızıyla edinilen yüz
yüzlerce düzlükte sınıyor ezberlerimi
gülümsüyor el yordamıyla bulduğum güz

sıkıntıyla kurgulanmış kentleri saysam
tebeşir hevesler aşırısam kuytu çarşılardan
yüzsüzlüğümü güzel yüzüne dayasam
kırılsam da sen beni yaza yapıştırırsan

güneş sızıntıları toplasam gecelerden
tenim çolak ellerine çorak yorum
daha ne kadar beslenilebilir ki eski defterlerden
eksilenin hakkını da öter borum

çıldırıldığım yerde duruyorum
durdukça çıldırıyorum

İhsan ÜREN

KUMYAKA HAİKULARI - I

1
Palyaço tüfeği;
Patlamış
ÇİÇEKLER.
Kumyaka, 12 Haziran 2003

2
Rastgele deyip
Sürdüm denize
Boyayı.
Kumyaka, 14 Haziran 2003

3
Uzaktaki
Ceviz kabuğu mu
kayık mı?
Kumyaka, 23 Haziran 2003

4
Zeytin dalda
Gözü,
Denizin tuzunda.
Kumyaka, 29 Haziran 2003

5
Korkuyorum sesiyle
Çalıları tutuşturacak
cırcırböceği.
Kumyaka, 7 Temmuz 2003

6
Sahiplendiği kıyıyı
Aranıyor
tedirgin martı.
Kumyaka, 18 Temmuz 2003

7
Deniz bahçede
Çiçekleri açtı
poyrazın.
Kumyaka, 19 Temmuz 2003

Hilmi HAŞAL

BENZERLİKLER MESELİ

Her şarkı bir aşkın pembe zarfı ve solmaz gül anıdır
-ne yağmurlar yağdırır, gözlerde onmaz nem boncuk-
"bizimki de tatlı bir yağmur ortasıydı, der herkes
toprak kokusu, evet kesif toprak kokusu... ancak o"

her şiir bir aşkın ilk tsunami dalgasıdır, yıkıp geçer
-ne rüzgârlar estirir, saçlara ışıltılı ipek ve acı püskül-
"bizimki de eski meltem okşamayıydı, der herkes
gelincik şöleni, evet o hasat yanıği, saz değil... alaz"

her resim bir aşkın 'bitmez mutlu rüya' tablosudur
-ne sıcaklar eker, saydam teni terk etmiş yılan imzası-
"bizimki de aşılımış altın yollar atlasıydı, der herkes
biçilmiş ot sızısı yazların, büyülü başak çitirttilerince"

her masal bir aşkın ezberlenmiş çöl çilesidir, geçilen
-ne seraplar, yanılığ hazlar öğretir, varoluş galesi salt-
"bizimki de akan sonsuz siyah aynayı, der herkes her
ölümle, yorgun ve acemi ama kendine musallat andır"

Çağdaş KEÇECİ

ACILARIMIN ÖZEL BİR ADI YOK

Ramis Dara'ya

Acılarımın
Özel bir adı yok.
Şarkılarım hiçbir yola benzemez.
Gidişsiz ve dönüşsüz ...
Ne yaman şarkılarım,
Kararı yok.

Sözü ikide bir uzatmanın
Bir mantığı yok.
Güne ayrı bir kapı açmanın,
Gecersiz ve sessiz...
Aşkı kalpta bekletmenin
Uzağı yok.

Ne yaşadın
İşte o, her şey!
Algı ile sınırlı 'susunuz'un hepsi
Ve gül'ün yanındakilere tarif edemediği:
Ölüyü yaşarken öldürmenin
Yasağı yok.

Acıyan denizlerim
Kimseyi ilgilendirmiyor.
Zaten öldürmekle ve gömmekle meşgul
Benim tanıdıklarım.
Ki, hayatımızda dolaşan tüm kaldırımların ve kapıların,
Hüzün ile yağın gözyaşlarının
Ve insanların,
Burda bir atağı yok.
Sanki hep dağlar suçlu ve sanki ötekilerin,
Bunda bir payı yok.

DALDA ÇIKMIŞ BİR HÜLYA

Metin GÜVEN

*"boynu kırmızı güllerden
bir kadın sonra"*

P. Eluard

TDK'nin yayınladığı "Türkçe Sözlük"ün 577. sayfasında imge şöyle anlatılıyor:

"imge: 1- Zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, düş, hayal, hülya... 2- Duyu organlarının dıştan algıladığı bir nesnenin bilince yansıyan benzeri, hayal, imaj. 3- Duyularla alınan bir uyarı söz konusu olmaksızın, bilinçte beliren nesne ve olaylar. Hayal, imaj"

Özdemir İnce de Roger Caillois'dan aktararak bir öykü anlatır.

"... New York'un Brooklyn köprüsünde dilenen bir kör varmış. Köprüden gelip geçenlerden biri adamcağıza günlük kazancının ne kadar olduğunu sormuş. Dilenci iki dolara zar zor ulaştığını söylemiş. Yabancı bunun üzerine kör dilencinin göğsünde taşıdığı ve sakatlığını belirten tabelayı almış, tersini çevirip üzerine bir şeyler yazdıktan sonra tekrar dilencinin boynuna asmış ve şöyle demiş: "Tabelaya gelirinizi artıracak bir yazı yazdım, bir ay sonra uğradığımda sonucu söylersiniz bana." Dediği gibi bir ay sonra gelmiş. "Bayım size nasıl teşekkür etsem acaba" demiş dilenci. "Şimdi günde on beş dolar topluyorum, olağanüstü bir şey. Tabelaya ne yazdınız da bu kadar sadaka vermelerini sağladınız?" "Çok basit" diye yanıtlamış adam, "Tabelanızda 'doğuştan kör' yazıyordu, onun yerine, -bahar geliyor ama, ben göremeyeceğim - diye yazdım." (1)

İşte böyle.

Bu iki örnekten bazı çıkarımlar yapmak istiyorum şimdi:

- 1- İmge; gerçekleşmesi özlenen, arzulanan şeydir.
- 2- İmge; bir nesnenin benzeridir, duyu organları tarafından dıştan algılanır ve bilince yansır.
- 3- İmge; herhangi bir aracıya gereksinim duymadan, yani sadece çağrışım yoluyla bilinçte beliren nesne ve olaylardır.
- 4- İmgenin oluşumunda söz sanatlarının iyi kullanılması birinci derecede etkindir.

Burada insanın aklına ister istemez, A. Rimbaud'nun 15 Mayıs 1871'de Paul Demeny'ye yazdığı bir mektupta söyledikleri geliyor.

"Şair, bütün duyuları uzun süre, sonsuzca ve bilinçle karıştırarak, düzensizleştirerek kahinleşir."

Hem TDK'nin imge tanımlarında, hem de Özdemir İnce'nin R.C'den alarak anlattığı öyküde bu kaçınılmaz doğru epey öne çıkıyor.

Ve bir şey daha iyice belirginleşiyor:

İmge; yeniden üretilen nesnedir.

Bu nasıl olmaktadır. Bu yazının esas amacı bu dolambaçlı süreci özetlemektir.

Artık herkes tarafından bilindiğini sanıyorum: Modern şiir dünyada bundan yaklaşık iki yüz yıl kadar önce Fransa'da başladı. Aloysius Bertrand'ın ilk düzyazı şiirini 1828 yılında bir toplantıya okuduğu düşünülürse, bu rakam net yüz yetmiş beş yıldır. Bir de bu şiirin öncesi var elbette. Oluşum aşamaları var. A. Bertrand'ın adının yanına önce Lautreamont'u daha sonra da diğerlerini eklemek gerekir.

Ülkemizde ise, şiirden ölçü, uyak, hece sayısı, mani yazar gibi tekrarlanan ses uyumu Nazım Hikmet'le, önce o büyük ustayla kovuldu ve sonraki yıllarda Melih Cevdet Anday, Dağlarca ve diğer has şairler bu sorunu kökünden çözdüler.

Ve bütün bunların yerine imge geldi.

İnsanı sarsan, silkeleyen imge.

İmgenin iyi kullanımı sayesinde ki; dil yeni olanaklara, yeni kullanım biçimlerine ulaşır.

Ve örneğin; benim yarattığım bir imgeyi her okur, kendi algılaya düzeyine göre yeniden yeniden üretir. Ve böylece şiir toplumsallık kazanır. Ve ben, sadece bu nedenle bile, artık şiirde "bireyci" ya da "toplumcu" gibi ayrımların büyük ölçüde etkinliğini yitirdiğini düşünüyorum. Çağrışımları belli bir merkezde toplanan sözcükler adlandırılma aşamasından sonra dağılırken, tek tek insan beyinlerine, insansal duyarlıklara tosluyorlar ve her imge, şairin ister kendi bireyselliğinden, isterse hayatın tam ortasından çekip alsın, sonuçta, kaçınılmaz olarak toplumun tam ortasına yüksek tesirli bir bomba gibi düşüyor çünkü.

Şimdi bu söylediklerimden; şiirde ideolojiyi önemsemediğim gibi bir sonucu lütfen kimse çıkarmasın. İdeoloji; bir duruş, bir davranış, bir tavır alış olarak elbette şairin dünyasında vardır. Ve toplumda yaşayan herkes bana göre; kendisi ret de etse mutlaka ve mutlaka herhangi bir ideolojinin yoğun etkisi altındadır.

Şair bu "yoğun etki"nin dışında kalabilir mi?

Mümkün değil.

Ama, şu da bir gerçek ki; hangi ideolojiye sahip olursak olalım, sistem arada fark gözetmeden insanı eziyorsa, insanı bunalıyorsa; hayattan şairin beynine yansıyan nesne ve imgeler çok da farklı olmayacaktır.

Burada şair; kendisine yön veren ideolojik bakışına göre iki davranış içinde olacaktır: Ya her türlü acının, sıkıntının, birtakım doğa üstü güçlerin kendisini sınaması gibi görece ve sisteme teslim olacak, ya da bu duruma isyan edecek ve şiirini buna uygun bir biçimde oluşturacaktır.

Dünyanın bugüne kadar gördüğü bütün büyük ozanlar ikinci grup arasından çıktı.

Çünkü şiir; asıl olarak karşı koymadır, direnmektir.

Neyse; ilerde bu meseleye belki yine dönerim.

İmge neydi?

Bir nesnenin yapısında varolan özelliklerin, söz sanatının oyunlarını kullanarak bir başka nesneye çağırma. Gelmezse taşımaktı.

Bu nasıl olur?

Dilin bütün olanaklarını kullanarak ve gerekirse bu olanağın sınırlarını zorlayarak..

Dil, nesneyi hayattan alır ve şairin imgelemine atar, orada bir süre kalan ve büyük bir değişime uğrayan nesne, şair tarafından, daha doğrusu şairin yarattığı imge ya da imgeler tarafından yeniden hayata ve topluma, yani geldiği coğrafyaya, kimi zaman tek bir dize, kimi zaman da dört başı mamur bir şiir olarak geri döner.

Yukarıdaki şiir tanımına karşı çıkanlar olabilir elbette. Ama, ne yapalım ki şiir rafine bir sanat ürünüdür. Şair de, kim ne derse desin, sanatçıların en seçkinidir. Ve daha da önemlisi en gelişkin insandır, öyle olmak zorundadır. Çünkü o; tarihin her "ân"ından sorumlu olan ve her "an"ına müdahale etmekle yükümlü insandır.

Tam da burada bir soru geliyor aklıma:

Bu ülkede, bu dünyada, şiirin ulaştığı yüksek seviye de dikkate alınırsa, hiç imge üretmeden şiire gidilemez mi?

Bence çok zor.

Belki bu iddiayı çürütecek bir iki örnek verilebilir; ama onlar da şiirlerinde yarattıkları büyük imge, yani şiirin

kendisi yardımıyla bir şey, bir nesne hatta bir dünya çağırırlar hep.

Yani “özlem”dir onların da derdi.

İlk insanı, bugün yaşayan insanla birleştiren bileşke, dünyanın gördüğü ilk şairle, dünyanın göreceği son şairi de birleştirir. Birleştirecektir, bunun başka yolu yoktur. Zira hem ilkle-son arasındaki mesafe sanıldığı kadar çok değildir hem de insanı insan yapan kişisel ve sosyal oluşumlar pek fazla değişikliğe uğramamıştır. Çevre ve genetik örneğin... ve onların insanda yarattığı tahribatlar.. v.b şeyler.

Değişti mi?

Nitelik anlamında hayır.

Ama, değişen çok şey de var bu arada. Konumuzla ilintisi bakımından; algılama örneğin. Buna bilinç düzeyi, kültürlenme düzeyi, coşku, irade, güç v.b şeyler de eklenebilir.

İmgenin kaynağında ilk insandan bu yana nesne olduğuna göre; nesnelere yola çıkarak duyular yardımıyla insana ulaşan ilk bilgiye ilk imge de diyebiliriz değil mi? Bu ilk imge, insanlığın daha sonraki aşamalarında çoğalarak imgelem dediğimiz hazineyi yaratmıştır. Artık insan, yalnızca duyularını kullanarak değil, sahip olduğu bu eşsiz “hazine”yi deşerek de imge üretebiliyor. Ama hangi yoldan faydalanırsa faydalanırsa şair; imge yaratırken yoğun bir beyinsel emek harcamaktadır. Çünkü imge; esas olarak, algı yeteneğinin beyinde bıraktığı izdir, izlerdir. Duyuları iyi çalışmayan birinin, büyük sanatçı, büyük şair olabileceğine inanmıyorum. Dünyanın gördüğü bir iki istisna bu temel gerçeği değiştirmez.

Bırakalım şairi, sanatçıyı bir yana, imgesel olmak, imgeler yardımıyla konuşmak sıradan insanlara bile buldukları çerçeve içinde belirli birtakım etkinlikler kazandırır. İmge; insan bilincinin etkinlik alanını geliştirir çünkü. Retorik diye bir şey var örneğin ve o retorik, insanı ötekenden ayırıyor.

Yazının başından beri söyleniyor: Şair; imgeyi “insanı sarsmak, silkelemek” için kullanır. Çarpan, coşku veren şeydir imge. Amacı da ilgi uyandırmak, geniş kitlelere ulaşmak ve yaygınlaşmaktır. Yansımalar ve çağrışımlar üreterek bu amaca ulaşmak ister şair.

İmgeyle ilgili daha teknik bilgiler vermek bu yazının amacını aşılıyor ama, çok kısaca bu anlamda şunlar söylenebilir:

-imge; en az sözcükle üretilmelidir.

-imge; somut olmalıdır. Yani mutlaka nesnel bir karşılığı olmalıdır.

-imge; daha önceki zamanlarda başka birileri tarafından üretilmemiş olmalıdır.

-imge; özlem belirtmelidir.

-imgenin kendine ait bir ritmi olmalıdır.

-imge; anlam yüklü olmalıdır.

-imge; karmaşık olmalıdır.

-ve imgenin elbette bir biçimi olmalıdır.

Bütün bunları kimler başarabilir?

Uç noktalarda yaşayanlar, hayatla boğuşanlar, hayatı herkes tarafından sevilecek bir yaşama alanı yapmak için mücadele edenler, savaşımlar.

Yani sanatçılar, yani şairler, yani insanlığın yüz akları.

Ve biz, hepimiz.

İlyas TUNÇ

ASLANAĞIZLARI...

aslanagizlari! suçlarımız bitmez ki anlatmakla...
oralarda, ta aşağılarda... yapışkan ve kirli... bir bahçeden
diğerine düşe kalka... dokularıma gir, gözelerimi kurut,
yağmala çıkınlarımı... katlanırım her hasara...

beni bırakma! beni bırakma!...

av o zaman başlardı, utancımız da... geceleyin,
karanlıkta... dokunurdum usulca... sanki sismik bir dalga
yayıldı damarlarıma... sanki tropikal sıtma... yapraklar
açılır, taçlanırdı aşk...

beni bırakma! beni bırakma!...

sonra yukarılara, daha yukarılara... kaynağına suların,
çavlanlara, uçurumlara... saçların, sunakların, açgözlü
sarmaşıkların... tılsımlı pusuların en çok da... zar kanatlı
böcekler çırpınırdı ağzında...

beni bırakma! beni bırakma!...

suçlarımız bitmez ki
anlatmakla...

Sadık YAŞAR

EŞYA

hayatın şeffaf resmi

okudum
dağıldı mürekkebi

tılsımını ziyanla besleyen sarı
hatıradır... yapraklarını
söker kalbinden
- eşya

baktım dönüyor
anahtarı dilin

oymuş! kutsal günahı
kalıbına döken masal

zaman sızdırmaz kumaş
rulo halinde belleğimde
serili
toprağında (askıda kurumuş, gövdesiz
bir kadın ilenir
damda ahraz feleğe)

acıları dile doğrultan
nabızı durmuş yalnızlığın aynası
- eşya
mesul değil kaybolan insandan

ÇAM

ömrümüz kısa dedi adam
bari çamları kurtaralım

adresini uzattı
sarışın küçük çamların
harman yeri no: susuz kat: yedi

çaldım kapısını
açıldı derin sessizlik

bir çingene şarkısı
mağrur cinyeler
göğün üst katına bakıyordu

yağmur yağacağına inanıyordu otlar
inanmak güzeldi. sırtüstü uzandım
açılan kapıdan gönümce
çektim içime
parmaklarımda yanan kâinatı

o vakit kalbim
bir çam ömrünce uzattı zamanı

Mehmet Sadık KIRIMLI**HÜZÜN SOKAĞI**

kirlendi dilimizin kıyısındaki sözcükler.
kim söz edebilir ki yaşanmamış bir ömürden.
hani başlayıp biten hayatın ekseni nerede;
nerede o çıktığımız inişi olmayan merdivenler!
ölçüsü yok ki hiçbir şeyin, inciniyoruz..

-hayatın ağzını yoran bir türkü bile değiliz..

istiyoruz ki hep birden değişelim. sanki ırmak
geniş bir coğrafyadan aksın içimize serinleyelim.
hüzün sokağından içeri giriyoruz. çocuklar
yüzlerinden geçen sessiz bir esintiye ağlıyor. ipe
un seriyor bir kadın hiç çekinmeden, seyrediyoruz..

-hüzün sokağında ses seda yok!

gün sökülüyor kendinden; durup denize bakıyoruz.
beyaz bir bulut el çırpıyor sudaki yüzüne. yaprak
yere düştükçe yer öfkeleniyor. bahar ve yaz tepkisiz.
yüzünü batıya döndüren ikindi uzayıp duruyor. ip
çıplak bir ağaca asıyor kendini çaresiz...

gecenin kandili söndü. acının mumu elinde.
bir kadının yalnızlığa soyunduğunu kimse görmedi.
baksak bile neresinden başlayıp biter, hüzün
sokağının sonu. rüzgâr katkı sağlıyor kentin sesine.
daha sokağımızın adını soran çok kimse var!

kaldırımlar içimize oturmuş iyice
yürüdükçe ağırlaşıyoruz ve susuyoruz.
yüzümüzün kıyısından geçen hüzün sokağında
gene ses seda yok!..

DİLİM

Kime kendim
Dediydim

Bunca zaman
Beni silip?

Sorsam dilim
Derin pepe...

(Sana bin
Çakıl, dilim!)

(...)

Epey söyler
Diye bildim

Meğer ince -
Bağlı dilim

Küsmüş beter
Daha dünden

Sinip sözün
Eteğine...

Bari kuşça
Dese ürkek

(Ya da bir
Akıl, dilim!)

İhsan TEVFİK**BİR GÜLÜŞÜN ORMANI**

içinin zehrini alır
gülümse

inan ve yürü
bir başka zamana gider bu yol
dudaklarında müjdecî kuşlar
çıkıverirsin bir masalın içinden

an ve kâ
güzelim kuşum
gülümse hadi
muştular sun öpücükler
değiştir onar beni

gülümse ve bir yol söyle
ki anlatıversin gizini
ormanın
bir başına da ağaç olabilmeyi

gülümseyelim hadi
en güzel ağlamak
en güzel susmak
bir gülüşün ormanı

döktüm zehrimi
an ve ka(l)
zümrüdüm, cankuşum

KÖLE VE KALE

Halim HAYAL

Bir hayal kurdum ve o hayalin kölesi oldum. Yaşamın ve anlamının gizemine kapılıp Hayal'in yalnızlık kalesine sığındım; şiirin cazibe merkezidir diyerek. Büyülü söz mabedine... Yazılmamış imgenin, (kendimce) yazılmamış şiirin kölesi oldum. Zerre ve imge eşliğinde özümü aradım durdum, gönüllü köleliğimle. Yıllardır sürüyor bu amansız dönence; arayış.

Hayatımın, varoluşumun düğümlü olduğu şekli, anlam aynasında bulup büyük şiirini okuyacağım, yaşayıp yazacağım. Çünkü o müthiş an'ın uğruna her şey; kölelik dahil. İçimden hiç eksik olmayan içgüdüğü besleyen umudun da kölesiyim sonuçta. Umut en masum edimidir insanın. Çocukçadır. Saf, kötülük bulaşmayan içselliktir. Sıfırlığın ve çocukluğun, yani netliğin, duruluğun, berraklığın kölesiyim bir yerde. Bir yerde köleliğin kölesiyim ta başından beri; ışığı görüp attığım ilk çığlıkla başlayan yolculuğumun beni bağlamasıyla birlikte. Göbeğimin kesilmesiyle eşzamanlı atılan adımla... Yolumun, gönül yolunun kölesiyim o gün bugün...

Kuşkusuz, inandım ve güvendim kalesini kurduğum yeni düşünce bereketine. Bir de; "insan kendinin kölesidir" sözüne inandım. O benimseyişle, umudu teselliyle de bezeyip sürdürüyorum arayış yolculuğumu... Ve yolumun da kölesiyim öylelikle. Haliyle ruhumun ve bedenimin, yani tensel-tinsel cisminin kölesiyim. Kendi nesnesine biat eden naçiz özne... Hayalim uğruna kullanıyorum, yani sömürüyorum ruhumu ve bedenimi. Salt temel gereksinim sayılan (!) başarıyı yakalamak adına mı bu didiniş? Ne yalan söyleyeyim, başarının gölgesinin bile kölesiyim, herkes gibi. Çelişkiyi, çıkmazı kavırıyorum ve itiraf ediyorum; insan hedeflerinin kölesiyimşi meğer. Bir ömür alan hayal cennetinin, cennet hayalinin kölesi, diye ısrar ediyorum aynı gerekçeyle. İnsan, geçip tükenen mavi zamanların kölesidir... Pembe zamanların, turuncu zamanların, biraz da yeşil belki.

Mavi zaman, turuncu zaman, yeşil zaman... Ne mi zamanın rengi? Şiirin gizlendiği gezegen; şu, Küçük Prens'in yedinci gezegeninin renklerinden biri belki de. Kim bilir?

Peki, Küçük Prens'in kaç gezegeni vardı?

Sonuncuya en çok maviyi yakıştırdım ben. Bağışlayın... Şiirin kökleri mavide çünkü, saçları da mavide... Kendi kurduğu suskunluk kalesinden gökyüzü büyülerini gözleyen köle kişi ancak öyle mutludur belki de. Hem, bir yılının ağzından dile getirilen; "İnsanların arasında da yalnızdır insan" (Antoine de Saint-Exupéry, *Küçük Prens*, S: 66, Türkçesi; Fatih Erdoğan, Mavi Bulut Yayınları, İstanbul, Ağustos 1998) görüşüne saygı duymamak şiirin tözüne aykırıdır. Gezginler ve şairler nezdinde, yalnızlık gezegenini bir kaleye dönüştürme istenci işe yarar. Düşsel, düşünsel bir ada aranişıyla doğal, içsel kaleye çekilme arzusu her daim dipdirdir o nedenle. Yabana atılır bir gerçeklik değil bu.

İnsanoğlu 'mavi'yi merak etmekle etmemek arasında gidip gelir ömrünce. Şiiri de tabii...

Edindiği, yetindiği ya da yetinmeyi bilemeyip temelli yitirdiği değerler manzumesidir serüvenine araç kıldığı koşullar. İnsan kendi hüsrana ve hüznün kalesini kendi kurmuş. Kursun. Zira rastlantılar birikiminden ve/ya tanıklıklardan öğreniliyor gerçeğe en yakın haller.

Öğreniliyor ki, insan kurduğu bencillik kalesinin kölesiyimşi meğer. Yarattığı koşulların felaket getirebileceği olasılığının pençesi altında, sessiz bekleyişi boşuna değilmiş. Bazı sahnelerde; suflörün ve yazılı metnin, (yazgı da dedikleri sahnenin) dışına çıkılmış demek ki. Kurgulanan/kurulan oyunun ve rol sahibi oyuncunun önemi yokmuş pek. Çünkü

yaşanan her şey denetlenemez, yönlendirilemez. Çoğu kez dramatik ya da komik, nadiren trajik yazılmamış senaryonun ürünüdür. Sahibidir. Yaşayansa, platformun tamamlayıcı ögesi, figürandır... Köledir.

İki durumda da sürmektedir bireysel serüven; dünyaya ve zamana uyumla ya da uyumsuzluğun. Uyum, baş eğmek, boyun bükme, kendini teslim etmek değildir sadece. Uyumsuzluk da aykırılık, uçluk-uçukluk olmadığı gibi. Bazı yaşantılarda, tanıma, tarife sığmayacak denli özellikler arz eder, kişinin fiziki haritası, ruhi haritası... İnsanoğlu ya sahiptir ya da köle diye kestirip atılmaz söz konusu ruhi ve fiziki konum çeşitliliği dolayısıyla. Bilmekten çok bilmemenin kölesidir, kendine doğa anaya saygılı kişi.

Görünürde bir kalenin olması, içinde kölelerin bulunacağı anlamına gelir, gerçekçi yorumlara göre. Tıpkı her coğrafya parçasında, insanın var olduğu her yerde köleliğin var olduğu, statü farklarının hüküm sürdüğü anlamına geleceği gibi. Evet, dünya, üzerindeki köleler ve sahipleri arasındaki varoluş çatışmasının enerjisiyle dönüyor, genel kabule göre.

Yerleşik ve toplu yaşamın başlangıcından sonsuza, yani ezelden ebede kadar öyle gidecektir demek aşırı karamsar bir önyargı belki, ancak insan ilişkileri hâlâ o minvalde yaşanıyor. Ne yazık ki kaçınılmaz biçimde öyle; kölelik ve sahiplik temeline göre düzenlenmiş mizansen.

Bu önyargı şuraya indirgenebilir, "kişinin özünde "köle" olma ve/ya "köle" etme eğilimi zaten yok mu(?)" sorusuna... Hayatın tüm alanlarında, bilgi ve deneyim yolunda ilerledikçe derin ve iltihaplı yarasıyla yüzleşir kişiöğlü. Köleliğin köklerine, kılcal kollarla, altın liflerle dirim veren gezegen denen uzamda asıl olan şiirin varlığıyla, doğumu ve dolaşımıyla, (sonunda ölümüyle) yüzleşir.

Kitap sayfaları, ansiklopedi maddeleri, insanoğlunun büyük serüveniyle, "kölelik"le ilintili maddelerle dolu. O nedenle köleliğin tarihine girecek değilim. "İnsan insanın kurdudur" özdeyişi yerine, "insan insanın kölesidir" demeyi yeğliyorum. Bir adım ötesi, insan kendinin kilden suretidir ve suretinin kölesidir. Asıl olan muammadır, büyüleyici bilinmezlik... O tedirginlik düşüncesine alıştırıyorum kendimi. Naçizane Hayal olarak.

Döne dolaşa söylediğim söz'e köleliğimin ürünüdür işbu metin de. Gönüllü kölelikle üstlenilen görev, misyon; nasıl adlandırılırsa adlandırılınsın... Bütünüyle anlamlandırılmayan bir gailenin ardındaki gerçek. İş köleliği mi denir? Ağızdan çıkan, kalemden, klavyeden çıkan, 'vaat' niteliği taşımaya bile düşüncüyü ve niyeti ve de eylemi bağlar çünkü 'söz'. Öyleyse; "insan sözünün kölesidir" varsayımı en baştan usa yedeklenmeli. Acı söz, tatlı söz, has söz, öz söz, naçiz bireyin beyninde gömülü durmaktadır. Çelik bir kılıç gibi... Bencileyin korkulması ritüel nesnesi. İnsan sözünün, vaadinin despot gölgesi altında inler, inlerse.

Görünmez sahiptir, kişiliği kapitülasyon koşullarına teslim etmiş bireyin olaylara egemenliği olanaklı mıdır? Kelimelerin gizlendiği, şiirin kuluçka evresidir, kuşatılmışlık, kısırlanmışlık hali; "susku" ile savunmaktadır. Kişinin kendinden en çok korktuğu evre. Yaratamama diyeceğim demesine ya başka etkenler de var ağırlı atmosferin kapsadığı endişeyi besleyen...Kısır süreçtir yaşanan...

Peki kölelikten kaçınma ya da kurtuluş var mıdır söz konusu evrede. Sanmıyorum. Çünkü ben bir hayal kurdum ve o hayalin kölesi oldum. Sözümün, niyetimin, eyleminin, gayretimin kölesi... Söylenmişlerin yanı sıra söylenmemiş, henüz söylenememiş sözlerin; şiirin kölesi. Sırtımda, yazılmamış, yazılmamış imgenin yüküyle yürüyorum. Ve elbette bu satırlar serzeniş değil. Çünkü kölelikte serzeniş olmaz ve de hayata dışıdır. Oyun dışı...

ANLAT BANA GÜL GONCASI GÖRDÜN MÜ DİKENSİZ

Ayşegül İZMİRLİ

Dergilerde, zaman zaman, kendilerine yöneltilen olumsuz eleştirilerden gocunan editörlerin, “editörden” imzalı, biraz savunma biraz da karşı suçlama içeren yazılarına rastlarız. Racon bu; yazacaklar elbette. Ama, bu muhteremler, kalemlerine mürekkep niyetine öfkelerini çekmeden önce, yaptıkları işe şöyle bir dönüp bakma gereğini duyarlar mı acaba? Adlarının önüne önemsedikleri bazı etiketleri koyanlar, bu etiketlerin içini doldurmak zorundadırlar; bunu düşünürler mi? Özellikle Anadolu dergilerinde editörlük, biraz da ezbere kullanılan bir sözcüğe indirildi ve bu biçimiyle kullanıldıkça kevgirleşti, koflaştı ve taşınması gereken ağırlığını yitirerek neredeyse bir çeşit havalı esnaflık türüne dönüşmeye başladı. Bu sevgili kardeşlerimiz, Attilâ İlhan’ın şiirindeki “gibi” yapıyorlar:

“herkes bana kaptan diyor / tıpkı bir kaptan gibi tükürüyorum”

“Gibi” yapmanın da iyi bir nedeni, hissedilir bir yararı, hiç değilse dışı dokunur bir işlevi olmalıdır, değil mi. Yani onun da bir raconu vardır.

Havaya sıkıttığım bu sözcükler orada asılı kalsın. Üstlendikleri masal misyonla gökten üç elma düşüreceklerini sanan “editör”ler kendilerini çağırana kadar...

*

Editör mektupları aynı zamanda dergilerin işaret fişekleridir; nerede durduklarını gösterir. İşte bunlardan birinde, yeni dergisi *İmlasız* aracılığıyla gönderdiğinde, bakın Halim Şafak neler söylüyor: “...*imlasız pratiğin anarşist bir kültür-sanat-edebiyatın ve anarşist bir kültür-sanat-edebiyat dergisinin olup olamayacağına ilişkin kendimize ve dışımızdakilere verilmiş yanıtur. imlasız bu tür tartışmaların yersizliğini ve gereksizliğini ısrarla vurgulamaktadır. iktidarlaşmayanların, dışlanmışların, kaybedenlerin dünyası kim ne derse desin kültür-sanat-edebiyatın temelini oluşturur. bu noktada imlasız böyle bir pratiğin belleği ve alanı olmayı arzu etmekte ve ısrarla talep etmektedir. denilebilirse imlasız kültür-sanat-edebiyata ilişkin anarşist bir bellek oluşturma düşüncesinin ürünüdür.*”

Kim itiraz edebilir? Bu bir tercihtir ve okurlarca, edebiyat çevrelerine yapılacak şey, beklemek ve bu tercihe uygun ürünlerle karşılaşacakları bir dergiyle buluşmayı ummak olabilir ancak. Peki *İmlasız* öyle bir dergi midir? Hayır! Çünkü bu rota, baştan belirlenmemiş, dergi çıktıktan sonra çizilmiş, bir rotadır. Elbette bu, ilk iki sayısında bulamadıklarımızı sonraki sayılarda bulamayacağımız anlamına gelmez.

Bu noktada söyleyeceğim şu, çoğu zaman bir manifesto niteliğinde, savlı sunuşlarla edebiyat dünyasına doğan dergiler, yeterli donanımları, birikimleri ya da destekçileri olmadıklarından, ya alışılmış; sıradan bir dergi çizgisine dönüyorlar ya da dediklerinde ısrarlıysalar eğer, yayımlarına son veriyorlar. Kalıcılığı belirleyen, amacın oluşma sürecidir. Hissedilen bir boşluğu doldurmak adına birikimlerden yola çıkmak başka, bir hevesi tatmin için yola çıkmak başka...

Bir de ekip konusu var ki amacın gerçekleştirilmesinde, amacın varlığı kadar önemli bir etken olduğu kesindir. Halim Şafak’ın “*iktidarlaşmayanlar*”ı, “*dışlanmışlar*”ı, “*kaybedenler*”i üçüncü adımdan sonra nasıl organize edeceğini bekleyip göreceğiz.

İki yılı aşkın bir süre önce, çok iddialı bir bildiriyle; *Yenibinyıl Şiir Bildirisi*’yle okurların karşısına çıkan Mehmet Sarsmaz’a, ya dergi yoluyla ya da bir mektupla, ekibini gözden geçirmesini yazdığımı anımsıyorum. Sarsmaz’ın yanılışı, ateşinin tutuşturamayacağı fitilleri bir araya getireceğini sanmasıyla başlamıştı. Dahası, ortada fitil var mı,

diye kendine sormamış, bunu sorgulamamıştı. İhsan Üren, *Şiirimizde 2002 Ufuk Turu* adlı seçkinde “buyrun burdan yakın” derken yanlış yerde patlayan, dinamitlerin falan değil, havai fişeklerin cılız ateşine uzatıyordu sigarasını. (Sarsmaz’a, uğradığı haksızlıkları unutmamasını, zaman yitirmeden yeni bir gemiyle yeni yolculuklara çıkmasını öneriyorum.)

*

Bir başka mektup da Tigris’ten... Diyor ki: “*Bir insanlık kervanıdır gider. Sonsuz özelemler, umutlar ve acılar yüklüdür.*”

İyi, güzel... Özlemi neymiş Tigris’in, umudu ve acısı neymiş, alttaki satırlarda (herhalde) bunu açıklıyor: “*Her ku bihare dest....*” Sonra, “*Bi heviya ku bun di jiyane...*”

Beyler, bayanlar, Türkiye’de bir edebiyat dergisi çıkartıyorsunuz ve ben bir okur olarak sizi anlamıyorum. Bu bir üst dil ya da şiir dili sorunu değil, bir dilsizlik sorunudur. Uyum paketinden çıkan armağanlarımızı güle güle kullanın sizi anlayanlar için varın derginizi yayımlayın. Ama Türkçeyi bu işe karıştırmayın.

*

Elbette derginin Türkçe olması yetmez, yetmiyor da...

Kapatılan Türk Dil Kurumu’nun misyonunu üstlenerek on yedi yıldır yayımlanan, Yazı Kurulu’nda Oktay Akbal, Sami Karaören, Ali Dündar ve Ahmet Miskioğlu’nun görev aldığını belirten ve Sorumlu Yönetmen olarak Ahmet Miskioğlu’nu gösteren *Türk Dili Dergisi*’nin Temmuz-Ağustos 2003 tarihli 97. sayısını okudunuz mu? Böyle bir konumda olduğunu söyleyen ya da sanan bir dergiye yaklaşıyor mu yayımladığı şiirler?

“Geçerdi İnebey Sokağı’ndan / Mavi-beyazlım.

Bebeği gibi tutardı / Çiçek kaplı kitaplarını

Papatya sarıydı saçları / Çağla yeşiliydi gözleri .../..”

ya da,

“Komşunun bir tüfeği vardı / Ava gider avlanırdı.

Bir gün döndü avdan / İki keklik çantada / Ölü .../..”

Peki ya şu:

“Başladı acımasız savaş

Hava karardı / Uçtu kuşlar

Yıkıldı binalar / İnsanlar öldü .../..”

Biraz özen lütfen; adınız adına, biraz özen...

*

Özen, demiştim, değil mi?

Sevdiğim bir şairin, “*Duvardaki ustaya sorsan ördüğü / taşlardan biri de kendisidir / dokuma tezgâhındaki kadının / ellerinden halya geçen su, / kadından en az on yaş küçüktür*” diyen, “*Yaşamak nedir ki zaten / insan doyasıya yıkanmalı önce / boğulmak için seçtiği ırmakta*” diyen Muzaffer Kale’nin, *Agora* dergisinin 32. sayısında yayımlanan An başlıklı şiirinden bir bölüm:

“Cesetlerden bir bahara çıkıldı.

Patladı Sonsuz Orgazm: timsahın

gözyaşlarındaki doyumсуz alkol.

New York’un arka sokaklarında ıslık

çalan zenci birdenbire gündüz oldu.

Basra Okulu’nda.”

Ve şimdi, Kale’nin altıncı şiir kitabı *Sakın Zar Atma*’da yer alan Yalpa başlıklı şiirden bir bölüm (ki Bülent Yardımcı, bu şiiri ötekilerden ayrı tuttuğunu bildirmiştir, *Agora*’da):

“Epeydir iklim yaratan parlama görülmemişt

Cesetlerden bir bahara çıkılacak.

Sonsuz Orgazm: timsahın gözyaşlarındaki alkol.

New York’un arka sokaklarında ıslık

Çalan zenci birdenbire gündüz olacak”

Özen demiştim, değil mi!

Görüreceğiz...

Yayın Yönetmeni : Ramis DARA (0 535 4990030)

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Melih ELAL

Yönetim Yeri :

: Ataevler, Adalet Sok. Adaletkent Sitesi

H Blok, D: 3 16141 Nilüfer - BURSA

Yayın Danışmanları :

: İhsan ÜREN, Hilmi HAŞAL,

Serdar ÜNVER, Nuri DEMİRCİ.

Yazışma Adresi : Ramis DARA P.K. 68 16361 Ulucami - BURSA

Katkı Payı : 10.000.000, TL

Posta Çeki : Hilmi HAŞAL adına 584893 numaralı hesap

Dizgi : Emel COŞKUN

Baskı : Özsan Matbaacılık, İzmir Cad., No: 221 BURSA

Elektronik Posta : akatalpa@hotmail.com

Faks : 0 224 2254052

